

Posudek bakalářské práce podané na ÚFaR FF UK v Praze

Jméno a příjmení: **Mgr. Matouš Vanča**

Téma: **Náboženská legitimizace náboženské moci v Římě pohledem antických dějepisců**

Datum: **září 2017**

Školitel: **Doc., Mgr. Dalibor Antalík, Dr.**

Struktura argumentace: 6 bodů.

Autorův postup při výkladu je pro čtenáře zřetelný, členění textu přehledné, jednotlivé části na sebe logicky navazují. Snad jen kap. VI („Proměna situace v principátu“) působí poněkud zkratkovitě, asymetricky vzhledem k zbývajícimu obsahu. Nezařadit ji vůbec, by nejspíš nebylo chybou. Úvod a závěr spolu korespondují. V úvodní části by ovšem práci prospěla podrobnější informace o zvolených metodických východiscích a postupech.

Formální úroveň: 7 bodů.

Hlavní stať bakalářské práce je čtivá, i přes svůj příležitostně archaizující jazyk, pisatelovu zálibu v dlouhých souvětích a občasně stylistické neobratnosti (např. na s. 56 se výraz především objevuje na pouhých třech řádcích hned třikrát; apod.). Různé typy zvýraznění určitých částí textu (kurzíva, bold, podtržení) logicky vzbuzují otázku, jak se liší jejich funkce – čtenáři to není vždy zřejmé. Překlepy a další redakční nepozornosti školitel prakticky nezaznamenal. Na konci je zařazena pečlivě zpracovaná bibliografie primární i sekundární literatury, s vysvětlující poznámkou k použití zkratk. Čtenář může postrádat snad jen seznam použitých internetových zdrojů, na které autor odkazuje v poznámkách č. 240, 242 a 245 (tedy nepřilíš často).

Práce s prameny: 7 bodů.

Z heuristického hlediska je způsob autorovy práce s primárními prameny příkladný. Nezapře jeho zběhlost v dějinně-náboženském diskursu, za niž nepochybně vděčí zkušenostem z již ukončeného pregraduálního studia historie. Pisatel svá tvrzení a argumenty průběžně dokládá hojnými odkazy na pramenný materiál, který většinou parafrázuje vlastními slovy, příležitostně cituje v plném rozsahu. V případě latinsky psaných textů je schopný přihlížet k originálnímu znění, u řeckých se odvolává na kritické překlady do angličtiny (viz vysvětlení na str. 69). Vzhledem k vytyčení badatelského pole se žánrově jedná o dokumenty povýtce historické, resp. dějpravné povahy.

V novodobé odborné diskusi se orientuje v dostatečném rozsahu. Převážnou část jím sledované sekundární literatury představují studie v angličtině a češtině, méně časté jsou odkazy na práce v jazyce německém. Z relevantní literatury k tématu není autorem reflektováno snad jen bohaté dílo Johna Scheida, který se problematice vztahu náboženství a politické moci v antickém Římě věnuje již řadu desetiletí (převážně však publikuje francouzsky).

Vlastní přínos: 5 bodů.

Práce nenechává na pochybách, že autor se umí přesvědčivě pustit do mapování tématu, které bylo dosud analyzováno spíše jen okrajově, nebo pouze dílčími studiemi. Především širě zpracovaného pramenného materiálu je proto pozoruhodná, stejně jako jeho smysluplné utřídění. Pisatel je přitom schopný kriticky navazovat na pozice badatelů, kteří se zvolenou problematikou parciálně zabývali. Spíše méně osobitá je dle školitelova názoru interpretační rovina bakalářské práce vtělená do kap. VII („*Interpretatio*: Čtvero sociologických přístupů“), kde autor spíše jen ilustrativním způsobem aplikuje čtvero klasických postupů sociologie náboženství (Durkheim, Weber – Wach, Luhmann, Bellah). Z hlediska religionistického diskursu se tedy jedná spíše o jakousi „ochutnávku“ možností výkladu, nežli o metodiky, které by zásadněji ovlivnily analýzu předkládanou v hlavní stati.

Obecný přesah: 6 bodů.

V popředí pisatelova zájmu stála kazuistická část, která při povrchním pohledu může být k užitku pouze specialistům na náboženství antického Říma. Ovšem volbou tématu (zjednodušeně řečeno jde o vztah náboženství a ideologie politické moci) práce představuje nesporný přínos též pro badatele zaměřující se na ostatní náboženské areály, ať z dob archaických nebo současných. I když tedy z úzce religionistického pohledu má svá slabší místa (viz výše § Vlastní přínos), může poskytnout zajímavé

podněty kupříkladu sociologům či politologům. Ostatně kromě religionistiky a historie se autor věnoval též studiu politologie ☺ ...

Závěr

Školitel považuje předloženou bakalářskou práci za kvalitní a doporučuje ji k obhajobě. Její klasifikaci pak navrhuje stupněm **výborně (31 bodů)**.

V Praze dne 7. září 2017.

Doc., Mgr. Dalibor Antalík, Dr.